സമകാലമലയാളകവിതയിലെ കീഴാളപരിപ്രേക്ഷ്യം

കെ.വി. മഞ്ജുള*

മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ആധൂനീകതയിൽ നിന്നുള്ള ഭാവുകത്വവിഛേദനം സാധ്യമാക്കി ഉത്തരാധുനികകവിതാസാഹിത്യം അതിന്റെസ്ഥലകാലനിർമ്മിതി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ട് ഇരുപത്തഞ്ചോളം വർഷം പിന്നിട്ടിരിക്കുന്നു. മലയാളകവിതയിൽ ആധുനികത മധ്യവർഗ്ഗ മനുഷ്യന്റെ വൈയക്തിയും സാമൂഹികവുമായ സങ്കീർണ്ണതകളെ ആശയശില്പ്പങ്ങളെ ആവിഷ്ക്കരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ശ്രദ്ധനേടിയിരിക്കുന്നത്. ആധുനീകതയിൽബിംബങ്ങൾ വിചിത്രപദച്ചേരുവകൾ, പുരണേതിഹാസ സൂചനകൾ തുടങ്ങയവയിലൂടെ സംസാരിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിയുടെ സാന്നിധ്യം കാവ്യ വ്യാപകമായി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.എന്നാൽ പുതു കവിത ഭാവുകത്വ വിച്ഛേദം സാധ്യമാക്കുന്നത് ഈ സംസാരിക്കുന്ന വ്യക്തിയെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിലൂടെയാണ്. പകരം ഭാഷ സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇടങ്ങളായിത്തീരുകയും കവിതയുടെ സൂക്ഷമ രാഷ്ട്രീയം വെളിപ്പടുത്തുന്ന ഉപാധിയായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു. (Language is a house of being). ജീവിതത്തിന്റെ പലവിതാനങ്ങളിലുള്ള നാദം ഈ കവിതയിൽ കേൾക്കാം. ഇവിടെ ഞാൻ എന്നത് അപരത്തിലൂടെ പൂരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നായി മാറുമ്പോൾ എനിക്കു പുറത്തുള്ള ഒരു ലോകവുമായി ഞാൻ നടത്തുന്നവിനിമയങ്ങളുടെ മധ്യസ്ഥനായി ഭാഷ മാറുന്നു, എന്നെ പുറം ലോകവുമായി ചേർത്തുനിർത്തുന്ന ഭാവനാത്മകബന്ധമായി ഭാഷ മാറുന്നു. അവിടെ കാവ്യോചിതമെന്ന് കരുതാതിരുന്ന പ്രയോഗങ്ങൾ, ദൈനംദിന സംഭാഷണങ്ങൾ ഗ്രാമ പദങ്ങൾ മുതലായവ കവിതയുടെ ചട്ടത്തിനുള്ളിൽ കവിതയായി മാറുന്നു.വലിയ പ്രസ്താവനകളുടെ സ്വഭാവം കവിത കൈവെടിയുമ്പോഴും വ്യക്തതയുള്ള കാഴചകളും കാഴ്ചസ്ഥാനങ്ങളും നിർധരിച്ചു കൊണ്ട് സൂക്ഷ്മ രാഷാട്രീയ

അസി.പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം, കെ.എം.എം.ഗവ.വനിതാ, കോളേജ്, കണ്ണൂർ

നിലപാട് കൈകൊള്ളാൻ പുതിയ കവിതകൾക്ക് സാധിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യൻ എന്ന കേവല സങ്കൽപ്പത്തിനു പകരം കുട്ടികൾ, ദലിതർ, ആണത്തം/പെണ്ണത്തം, പ്രകൃതി, ജലം, സ്ഥലം എന്നിങ്ങനെ വേർതിരിയുമ്പോൾ മനുഷ്യൻ എന്ന ശാശ്വത പ്രമാണവും അപഭ്രംശങ്ങളായി ഇതര മനുഷ്യാവിഷ്ക്കാരങ്ങളും നിലവിൽ വന്നു. പതുകവിതയുടെ രാഷ്ട്രീയം ഏറ്റവും ജാഗ്രത കൊള്ളുന്നത് കീഴാള അനുഭവാവിഷ്ക്കാരങ്ങളിലാണ്. സമകാലിക കവിതകളിലെ കീഴാള പരിപ്രേക്ഷ്യം സവർണ്ണമുദ്രകളെ അസ്ഥിരമാക്കികൊണ്ട് ലാവണ്യബോധങ്ങളിൽ തന്നെ അഴിച്ചുപണികൾ നടത്തുന്നതെങ്ങനെയെന്ന അന്വേഷണമാണ് ഈ പ്രബന്ധം, അതോടൊപ്പം എം.ആർ.രേണുകുമാറിന്റെ കവിതകളെസവിശേഷമായും പഠിക്കുന്നു.

കവിതയുടെ സമ്പ്രദായിക മുൻവിധികളെയും അതിന്റെ പാരമ്പര്യങ്ങളെയും വേരോടെ അട്ടിമറിക്കുകയും എന്നാൽ വളരെ ലളിതമെന്നും നിശബ്ദമെന്നും തോന്നിപ്പിക്കുന്ന ഉൾക്കലാപങ്ങളെ ആഴത്തിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടാണ് പുതുകവിത കളിലെ ദളിത്‌ലോകം ആവിഷ്ക്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. നാളിതുവരെ മറ്റൊരാളാൽ നിർവ ചിക്കപ്പെടുകയും വിശദീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്ത ജഡാവസ്ഥയിൽ നിന്നും തങ്ങളുടെ കർത്വത്തെ ചലനാത്മകമായി മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവന്നുവെന്നതാണ് ദളിത് കവിതയുടെ സമകാലിക പ്രസക്തി. അത് സമൂഹം, രാഷ്ട്രം, വൈയക്തിത, സാമൂ ഹിക ബന്ധം, സാഹിത്യ ഭാവന, വ്യക്ത്യനുഭവങ്ങൾ തുടങ്ങി, പ്രതിഷ്ഠാപിത ആഖ്യാന മാതൃകകളുമായി കലഹിച്ചുകൊണ്ടാണ് തങ്ങളുടെ സ്ഥാനം ഉറപ്പിക്കുന്നത്. അത് എഴുത്തിലെ ഉപരിവർഗ്ഗ ലാവണ്യബോധത്തെ നിരാകരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം തങ്ങളെ മൗനികളാക്കിയും അധ:കൃതരാക്കിയും നിശബ്ദരാക്കിയും മാറ്റിനിർത്തുന്നത് തിരിച്ച റിയുകയും ഒപ്പം പോരാട്ടസംബന്ധമായ ബദൽ യുക്തികളിലൂടെ പ്രതിരോധാത്മകമായ ബദലുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഉത്തരാധുനീകത ദളിത് കവിതകൾക്ക് സാധിച്ചിട്ടിണ്ട്. നിലവിലുള്ള ജ്ഞാനവ്യവസ്ഥയുമായി നിരന്തരം സംവാദത്തിലെർപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സിദ്ധാന്തപരമായ അടിത്തറയുള്ള പുതിയജ്ഞാനവ്യവസ്ഥയായി ദളിത് വിജ്ഞാനം/ സാഹിത്യം മാറിയിട്ടുണ്ട്. ജാതിയെ കവിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നചരിത്രപരമായഒരു സാമൂഹികാ സ്തത്വമായി നിലയുറപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നിടത്താണ് ദളിത് സാഹിത്യം പുതിയ ജ്ഞാന വ്യവസ്ഥയായി മാറുന്നത്.

എസ് ജോസഫ്, എം.ബി മനോജ്, എം ആർ രേണുകുമാർ എന്നിവരിൽ തുടങ്ങി എസ് കലേഷ്, ബിനു എം പള്ളിപ്പാട്, സി എസ് രാജേഷ്, സുനിൽ കുമാർ, എം എസ് ബനേഷ് എന്നിങ്ങനെ ഒരു നീണ്ട നിരതന്നെ ജാതി, വർഗ്ഗം, ലിംഗം, പരിസ്ഥിതി തുടങ്ങിയ ബഹുസ്വരതകളെ ആവിഷ്ക്കരിച്ചുകൊണ്ട് ആധുനിക കവിതയുടെ ജനകീയതയ്ക്ക് ബദലായ ആവിഷ്ക്കാരങ്ങളിലൂടെ സമകാലിക കവിതകളിൽ ഇന്ന് സജീവമായി നില നിൽക്കുന്നു ദളിത് പെൺ കവിതകളുടെ മറ്റൊരുലോകവും പെണ്ണുടലിന്റെ ഊർജ പ്രവാഹം അനുഭവങ്ങളുടെ ദുർബലമായ മാഴ്കലിനപ്പുറമുള്ള വിമർശനസ്ഥലികളെ പരിചയപ്പെടുത്തികൊണ്ട് മുഖ്യധാരയിൽ ഇടം പിടിക്കുന്നുണ്ട്. എസ്. ജോസഫിന്റെ കവിതകൾ ഭാഷയിലൂടെ,ആകാശത്തിലൂടെ നിറത്തിലൂടെ മുഖ്യധാരാസാഹിത്യത്തെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു.

എനിക്കുമുൻപേ ജനിച്ചകല്ലിത്
കറുത്തവനെന്റെ കറുപ്പുള്ളകല്ല്
വെയിലത്തും കൊടും മഴയത്തും
ഒരുവിഷാദമില്ലാതെ
വികാരമില്ലാതെ കിടന്നിരുന്ന കല്ല്

-കറുത്തകല്ല്

കരിങ്കൽ സമാനമായ ചെറുത്തു നിൽപ്പിലൂടെ തന്റെ കാവ്യ ജീവിതത്തിന്റെ മാനിഫെസ്റ്റൊ കൊത്തിവയ്ക്കുന്നു എസ്. ജോസഫ് അവിടെ നിന്നങ്ങോട്ട് മീൻകരൻ, ഐഡന്റിറ്റി കാർഡ്, പിറന്ന വീട് ഇങ്ങനെ കീഴാള ഉരിയാട്ടങ്ങക്ക് ജീവൻ നൽകുന്ന കവി ദേശത്തെ തന്റെ കാവ്യഭാഷയിലൂടെ ഉയിരെടുപ്പിക്കുന്നു.കേരളത്തിന്റെ മലയോരങ്ങളിലും തീരപ്രദേശങ്ങളിലുമൊക്കെ ജീവിതമുണ്ടന്ന് മലയാളിയെ ഓർമ്മപ്പിക്കുന്ന കവി കൂടിയാണ് എസ് ജോസഫ്. എം.ബി മനോജ് തന്റെ കവിതകളിലൂടെ മുൻകാൽകൂട്ടി കെട്ടിയ നടത്തക്കാരായി കീഴാള ജീവിതത്തെ ദർശിക്കുമ്പോൾ 'കൂട്ടാന്തതയുടെ 70 വർഷങ്ങൾ'എന്നാണ് തന്റെ മറ്റൊരുകവിതയ്ക്ക് നല്കിയിരിക്കുന്ന പേര്. ഏകാന്തതയുടെ ഒരു കൂട്ടത്തിന് കൂട്ടാന്തത എന്ന പുതിയ പദം ദളിതർ അനുഭവിക്കുന്ന അപകർഷതാബോധം, ഭയം, അന്യതാ ബോധം, തുടങ്ങിയ സ്വത്വാവബോധത്തിന്റെ വെളിപ്പെടുത്തലുകളായി മാറുന്നു അഭ്യസ്ഥവിദ്യർക്കിടയിലും സാംസ്കാരിക സമ്പന്നർക്കിടയിലും സ്ഥാപിതമായ കീഴാള വിരുദ്ധനിലപാടുകൾ, 'യൂനിവേഴ്സിറ്റി' ഒരു പാഠം തുടങ്ങിയ കവിതകളിൽ കത്യമായി അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു.തന്റെ വംശത്തെപ്പറ്റി,ജനതയെപ്പറ്റി 'കാണുന്നീലൊരക്ഷരവും' എന്ന അപകർഷകതയിൽ തന്നെ എം ബി മനോജ് തങ്ങി നിൽക്കുമ്പോൾ എം. ആർ.രേണുകുമാർ തന്റെ കവിതകളിലൂടെ ഏകശിലാത്മകമായ ചരിത്രത്തെ വിലയിരുത്തുകയും വിമർശിക്കുകയും നിശബ്ദമാക്കപ്പെട്ട ചില ചരിത്രങ്ങൾ വീണ്ടെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് കെണി നിലങ്ങൾ, വെഷക്കായ, പച്ചക്കുപ്പി. കൊതിയൻ തുടങ്ങിയ സമാഹരങ്ങളിൽ കാണാം. ദലിത് ജീവിതത്തിന്റെ ജൈവീകതയെ തിരസ്കൃത ഭാഷയിലൂടെയും ലാവണ്യസങ്കൽപ്പങ്ങളിലൂടെയും ആവിഷ്ക്കരിച്ചുകൊണ്ടാണ് എം. ആർ. രേണുകുമാർ രംഗപ്രവേശനം ചെയ്യുന്നത്.

ഓരോ ചവുട്ടടിയിലും
ഒരാൾതുടിക്കുന്നുവെന്നനേര്
എന്റെ കാലുകളെ പൊള്ളിക്കുന്നു.

-(മറുഭാഷയുടെ വ്രണിതലിപി)

ചീന്താൻ ഒരു ചർമ്മം നീയും
ആട്ടുകൊള്ളൻ ഒരുമുഖം ഞാനും
വെടുപ്പാക്കിവെക്കുന്നു.

-അത്രമേൽസുതാര്യം

തന്റെ വിഭവഭപടം മരവും പച്ചപ്പും താനും ചേരുന്ന കൃത്രിമത്വമില്ലാത്താതതും വ്രണിതലിപികളാൽ കോറിവരക്കപ്പെട്ടതുണ്. മണ്ണിന്റെ ചൂരും ചൂടു പകരുന്ന അനുഭവസ്ഥലികൾ ചേരുന്നതാണ് തന്റെ കവിതയുടെ വിഭവഭൂപടമെന്ന് കെണിനിലങ്ങൾ എന്ന ആദ്യ സമാഹാരത്തിൽ തന്നെ കവി വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളല്ല വാക്കും സമൂഹവും അഭിസംബോധന ചെയ്യേണ്ടത് ഇനിയും പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വ്യത്യസ്താനുഭവങ്ങൾ, സ്വത്വ വിശകലനങ്ങൾ സാമൂഹികാവബോധങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ആണെന്ന ബോധ്യം എം. ആർ രേണുകുമാറിന്റെ കവിതകളെ കേവലം ദളിത് സാഹിത്യം എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ് ഒരു മാനവീകവ ബോബോധത്തിലേക്കുയരുന്നതാണ് കൊതിയൻ 2018 എന്നസമാഹാരത്തിലെത്തുമ്പോൾ മ്പോൾ നമുക്ക് കാണാൻ കഴിയുന്നത്.തന്റെ കവിതാരചനയുടെ പ്രാരംഭ ദശകളിൽ ദളിത് സ്വത്വമുറപ്പിക്കാനുള്ള പിടച്ചിലുകളായിരുന്നെങ്കിൽ (കെണിനിലയങ്ങൾ) പതിയെ ദളിത് നിരൂപണങ്ങളും വായന-കളും കച്ചവടവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്ന ആഗോള വിപണിയിൽ ആ ഒരു ലേബലിൽ നിന്ന് തന്നെ വിമർശനാത്മകമായി നോക്കികാണാനുള്ള ശ്രമം കവി നടത്തുന്നുണ്ട്. ഒരു രാത്രി എണീറ്റപ്പോൾ ബ്ലാക്ക് & വൈറ്റ് ആയിതീർന്ന തന്റെ ജീവിതത്തെ.

അൽപ്പം ചുവപ്പു കാണാൻ

വിരലൊന്ന് മുറിച്ചുനോക്കി

ചീറ്റിത്തെറിപ്പിക്കുന്നപ്പോൾ

കറുത്ത ചോര അതിൽ നിറയെ വെളുത്ത പുഴുക്കൾ (പൂപ്പൽ)

മാധ്യമങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ദളിത് ക്രിത്രിമവംശീയതയുടെ വ്യാജഭൂതകാലവും കറുപ്പിനെ വിരൽമുറിച്ച ചോരകൊണ്ട് നിഷേധിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയായി ചരിത്രത്തിന്റെയും ജൈവികതയുടെയും (ചുവപ്പും കറുപ്പും) പ്രതിരോധം തീർക്കുന്നതും ഈ കവിതയിൽ കാണാം.

ആഗോളവൽക്കരണകാലത്ത് നമ്മുടെ ഭാഷാപ്രയോഗങ്ങളും കേരളീയത്തനിമയും പാരമ്പര്യവും മറക്കുന്ന മലയാളിക്കു മുന്നിൽ ചില ഓർമ്മപ്പെടുത്തലുകളാണ് ‘കൊതിയൻ’ എന്ന സമാഹാരത്തിലെ കവിതകൾ. പാടവരമ്പിലൂടെ നടന്ന് പുഴക്കരയിൽ പരൽ മീനിനെയും കണ്ട് മഴയോടൊപ്പം ജീവിക്കുന്ന കവിയുടെ ദളിത് ഗ്രാമീണ ചിത്രങ്ങളുടെയും ഗ്രാമ ഭാഷയുടെയും ഭംഗിയും കരുത്തും സമൃദ്ധിയും കൊതിയൻ എന്ന സമാഹാരത്തിൽ ഒരിഴയായ് ചേർന്നു കിടക്കുന്നു. മഴനൂല് മണ്ണിനോടും ഇലപച്ച പുഴുവിനോടും പറയുന്ന മന്ത്രധ്വനികൾ പോലെ വളരെ ലളിതമായി ചുവടുറപ്പിച്ച് തന്റെ കവിതയുടെ സൂക്ഷ്മരാഷ്ട്രീയം വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഉറച്ച കാലുകളാണ് രേണുകുമാറിന്റെ കവിത.ആഗോളകുത്തക മുതലാളിത്തത്തിന്റെയും നവലിബറലിസത്തിന്റെയും പ്രദർശനശാലകളായി ഓരോ അടുക്കളയും സൂപ്പർമാക്കറ്റുകളുടെയും മിനിയേച്ചർ രൂപങ്ങളായി മാറുമ്പോൾ കൊതിയൻ എന്ന കവിത ഈ ഒരു പ്രശ്ന പരിസരത്തെ വളരെ ലഘുവായ ആഖ്യാനത്തിലൂടെ തകിടം മറിച്ചു കളയുന്നു. നവ കൊളോണിയൽ സമൂഹത്തിൽ ധനാധിനിവേശത്തിന്റെ ഇരയായവർ

പ്രതിരോധം തീർക്കുന്നത് തന്റെ വയൽവരമ്പിൽ ചൂണ്ടയിട്ട് പിടിച്ച മീൻ വറുത്ത്, കറിവച്ച്, അച്ചാറിട്ട് കൂട്ടിയാണ്. ഉത്തരാധുനിക സമൂഹത്തിൽ പദപ്രശ്നം പൂരിപ്പിക്കുന്നതു പോലെ അഥവാ ചെസ്സുകളങ്ങളിൽ നീങ്ങുന്ന കരുക്കളെ പ്പോലെ ആസൂത്രിതമായി നീങ്ങുന്ന പൊതു മണ്ഡലത്തിന്റെ ബദലുകളാണ് ഈ കവിതയിൽ.

'അറുപത്തിനാലുകളങ്ങൾ

കറുപ്പിലും വെളുപ്പിലും തെളിഞ്ഞു വരും

കറുപ്പെല്ലാം കരയാകും

വെളുപ്പെല്ലാം കളമാകും

വെളുപ്പെല്ലാം കളമാകും

ആരുമാരെയും വെട്ടില്ല

ചുമ്മാതുമ്മവെച്ചുകളിക്കും

കണ്ണു കൊണ്ട് ചെക്കും വെക്കും

കൊതിയൻ

എന്നാണ് വംശസ്മൃതിയുടെ ഭാഷണചരിത്രം പൊയ്കയിൽ അപ്പാച്ചനിൽ നിന്നും ഉത്തരാധുനിക കാലത്തെ ഒരു നേർ രേഖയിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുമ്പോൾ എം. ആർ. രേണുകുമാറിന്റെ നിലപാടുകൾ മറ്റു ദളിത് കവികളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്ത വഴിവെട്ടുകയാണ്.

വംശസ്മൃതികളുടെ ചരിത്രം/ഭാഷണങ്ങൾ ജനപ്രിയതയാൽ വിറ്റഴിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ മാധ്യമവിപണിയിൽ സജീവമായിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ തന്ത്രം നിലവിലുണ്ട്. അഥവാ ദലിതരുരെയും ബഹുജനതയുടെയും ജീവിതത്തെ ഇല്ലായ്മയിലൂടെ നോക്കിക്കാണുന്ന വ്യവഹാരങ്ങൾക്കാണ് ജനപ്രിയത. കാലത്തിന്റെ/ചരിത്രത്തിന്റെ യുക്തിക്കപ്പുറം സഞ്ചരിക്കാൻ രേണുകുമാറിന്റെ കവിതയ്ക്ക് സാധിക്കുന്നു.

കാണുന്നീലൊരക്ഷരവും

എന്റെ വംശത്തെപ്പറ്റി

എന്റെ വംശത്തിന്റെ കഥ

എഴുതിവച്ചീടാൻ

പണ്ടീ ഉർവ്വീയി

ലാരുമില്ലാതെ പോയല്ലോ?

-പൊയ്കയിൽ അപ്പച്ചന്റെ പാട്ടുകൾ

ഇതിനെ ഇന്നും ഒരു അഭാവമായി ഓർമ്മിക്കുകയാണ് എം.ബി മനോജിന്റെ 'കാണുന്നീലൊരക്ഷരവും' എന്ന കവിത. ദലിത് ഇന്നും വിമോചിതരല്ല എന്ന് എം.ബി മനോജ് ഓർമ്മകളെ ചരിത്രവൽക്കരിക്കുന്നു.ഈ സ്വത്വസംഘർഷങ്ങളെ അതിജീവിച്ച് മുഖ്യധാരയിലിരുപ്പുറപ്പിക്കുന്ന രേണുകുമാർ തന്റെ കവിതയുടെ പേര് കാണുന്നുണ്ട നേകമക്ഷരങ്ങൾ എന്ന് അതിനെ തിരുത്തുന്നു. 'കെണിനിലങ്ങൾ' എന്ന ആദ്യസമാഹാ രത്തിൽ ജീവിതമീവിധം കള്ളിയിൽ ഒതുങ്ങുന്നതെങ്ങനെയെന്ന, ആശങ്കപ്പെടുമ്പോൾ കാലഗതിയിൽ മാറ്റം വന്നപ്പോൾ മണ്ണിൽപുരണ്ട് മൂക്കട്ടയൊലിപ്പിച്ച കുഞ്ഞുങ്ങൾ ഇന്ന്

മെഴുകെല്ലാം കളഞ്ഞ്

കുളിച്ച് വൃത്തിയായി ...

കണ്ണുകളിൽ അക്ഷരങ്ങൾതെളിഞ്ഞവരായ്

തെളിയിച്ചെടുക്കുന്നു. സമകാല കമ്പോളസാഹചര്യങ്ങളിൽ വംശസ്വത്വത്തിന്റെ അഭാവത്തെ മുതലെടുക്കാനുള്ള ആയുധങ്ങളായി മാറിപ്പോവരുത് തന്റെ വംശീയസ്മൃതി കൾ എന്നും പെണ്ണ്/ആണ്, മണ്ണ്/മനുഷ്യൻ, അവർണ്ണൻ/സവർണ്ണൻ, പ്രാദേശികം/ ആഗോളം ഇങ്ങനെയുള്ള ദ്വന്ദ്വങ്ങളെ ശത്രുതാപരമായി ഉയർത്തി കൊണ്ടുവന്ന് പണ മുതലാളിത്തം മനുഷ്യബന്ധങ്ങളെ തന്നെ ആദേശം ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന തിരിച്ചറിവ്, തന്റെ കവിതയിൽ ജാതിയിൽ കവിഞ്ഞ സാമൂഹ്യാവബോധം കവിക്ക് നൽകുണം.കവി സാസ്കാ രിക ചരിത്രത്തിന്റെ ഇടത്തെ 'ഇരുമ്പുപാലം' എന്നകവിതയിൽ പങ്കുവെക്കുന്നത്. ഇരുമ്പു പാലത്തിന് മുമ്പും ഇരുമ്പു പാലത്തിനു ശേഷവും എന്നാണ്. പണാധിപത്യം സമൂഹം വാഴുന്ന കാലത്ത് പുറത്താക്കപ്പെടുകയും മറയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന കഷ്ടജീവിതങ്ങൾ നുറുങ്ങുന്നഹൃദയത്തോടെ പുണരുകയും ഐക്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നത് ഈ കവിതയിൽ കാണാം.

ഭാഷയിലെ ഇടങ്ങൾ

ഉത്തരാധുനിക കവിതയിൽ പൊതുവെ ഭാഷയാണ് സംസാരിക്കുന്നത്. ഭാഷ സ്വയം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇടങ്ങളായി മാറുന്നു എന്നതാണ് രേണുകുമാറിന്റെ കവിതയുടെ പ്രത്യേകത. വളരെ ലളിതമെന്ന് തോന്നുന്നതിനിടയിലും വ്യക്തതയുള്ള കാഴ്ച്ചകളും കാഴ്ചസ്ഥാനങ്ങളും നിർദ്ധാരണം ചെയ്തെടുക്കുന്നു. വാക്ക് ശബ്ദവും അർത്ഥവും എന്ന പാകം വിട്ട് ഒരു പ്രിതിനിധാനം തന്നെയായി മാറുന്നു. ഓരോ വാക്കിനും ഓരോ ഇടം ഉണ്ട്. ആ ഇടം വാക്ക് ചൂണ്ടി കാട്ടുന്ന ജീവിതപരിസരമാണ് ഇല്ലികളിൽ മാത്രം അടിക്കുന്ന കാറ്റുകൾ എന്ന കവിത സംവേദനം ചെയ്യുന്നത് അത്തരം ഒരു ഭാവാന്തരീക്ഷമാണ്. പ്രാകൃ തികമെന്നും സഹജമെന്നും കരുതിപ്പോരുന്ന അനുഭവസ്ഥാനങ്ങളെ സന്ദിദ്ധവും അനന്ത വുമായ പ്രതലങ്ങളിലേക്ക് ആനയിച്ചു കൊണ്ടാണ് കവിതയുടെ സൂക്ഷ്മ രാഷ്ട്രീയം വെളിപ്പടുത്തുന്നത്. കമ്പോള കണ്ണുകൾ മനുഷ്യബന്ധങ്ങൾക്ക് മുകളിൽ കച്ചവടമു റപ്പിക്കുമ്പോൾ സമകാലിക ജീവിതത്തിന്റെ ദുരിത കാരണങ്ങളെ യാഥാർത്ഥ്യബോധത്തോടെ തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നു.ഏറ്റവും ശ്രമകരമായ അധ്വാനത്തിൽ നിന്നും തന്നെയാണ്

ഏറ്റവും ലളിതമായി പറയാനുള്ള ഭാഷാശേഷി മനുഷ്യൻ നേടുന്നത്. വർത്തമാനത്തോടൊപ്പം ഭൂതത്തിന്റെ വർത്തമാനനിമിഷങ്ങളിലും മൺ മറഞ്ഞവയോടൊപ്പം ശേഷിപ്പുകളിലും ബോധവാനാകുന്ന ഒരു കവിക്കു മാത്രമെ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നറിയാനാകുകയുള്ളൂ എന്ന് ടി. എസ്.എലിയട്ട് പറയുന്നുണ്ട്. പൊള്ളിയുരുകുന്ന ഓർമ്മകൾ എം. ആർ. രേണുകുമാറിന്റെ കവിതയിൽ കാവ്യാവിഷ്ക്കാരം നേടുന്നു കൂട്ടമ്മാൻ, തുടങ്ങിയവർ എന്നീ കവിതകളിൽ ചരിത്രം നിശബ്ദമാക്കിയവരുടെ ഓർമ്മകളിൽ നിന്ന് മൂർച്ചകൂട്ടിയ അമ്പുകളാണ് പലപ്പേഴും രേണുകുമാറിന്റെ കവിത എന്ന് ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

അലമാരയിൽ നിന്ന്

പുസ്തകമെടുക്കുമ്പോലെ

എടുക്കാനാവും എനിക്ക്.

ഓർമ്മകളിൽ നിന്ന് കൂട്ടമ്മാനെ

കൂട്ടമ്മാൻ

കടുത്ത ജീവിതാനുഭവങ്ങളാണ് കൂട്ടമ്മാന്റെ മൂലധനം എന്നാൽ തുടങ്ങിയവർ എന്ന കവിത ഇന്ന് സമൂഹത്തിൽ ഇരയാക്കപ്പെടുന്ന ലൈംഗിക ന്യൂനപക്ഷക്കാരുടെ മായ്ക്കപ്പെട്ട ചരിത്രമാണ്. അത്തരം മനുഷ്യസമൂഹവും പേരില്ലാത്ത തുടങ്ങിയവയുടെ വാലറ്റത്താണ് ഇരിപ്പ് എന്ന വ്യഥ പേറുന്ന കവിതയാണ് ഏതൊരു മലയാളിയും ഗൃഹാതുരതയുടെ വീടോർമ്മകൾ പങ്കു വെക്കുന്ന കവിതയാണ് എന്റെ വീടുകൾ.അംബര ചുംബികളായ ഫ്ളാറ്റുകൾ മത്സരിച്ച് തലയുയർത്തുന്ന സമകാലികസമൂഹത്തിൽ

ആകാശം മുത്തുന്ന

കുന്നിന്റെ ചോട്ടിലായ്

പനയോലകൊണ്ടുള്ള വീട്. നമ്മെ കൊണ്ടു പോകുന്നത് ഗ്രാമസൗന്ദര്യത്തിന്റെ വീടോർമ്മകളിലേക്കാണ്. മരവും മനുഷ്യനും ചേരുന്ന പാരസ്പര്യത്തിന്റെ ഓർമ്മകൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന ഗൃഹപാഠങ്ങൾ.

അസ്ഥിരമാക്കപ്പെടുന്ന മഴയോർമ്മകൾ

കാല്പനികതയുടെ വിഷാദഛായകലർന്ന ഭാവനാത്മകമായ നിറസാന്നിധ്യമായാണ് മഴയോർമ്മകൾപലപ്പോഴും കവിതയിൽ ഇടം തേടുന്നത്. സാമ്പ്രദായിക കാവ്യസ്വാദനത്തിന്റെയും സങ്കൽപ്പങ്ങളുടെയും അടിത്തറയിൽ വിള്ളലേൽപ്പിക്കുന്ന സൂക്ഷ്മ സംവേദനമാണ് എം.ആർ രേണുകുമാറിന്റെ കവിതകളിലെ മഴ നമ്മിൽ അവശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഓർമ്മകളുടെ പെരുമഴകൾ രേണുകുമാറിന്റെ കവിതകൾക്ക് എപ്പോഴും ഇന്ധനമായിട്ടുണ്ട്. കവിതയുടെ സ്വത്വാവബോധത്തിന്റെ, എഴുത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ നിലപാടുകളെ നിർണ്ണയിക്കുന്നവയായും ഈ മഴ സാന്നിധ്യം മാറുന്നുണ്ട്.

അലിഞ്ഞുപോകില്ല
ചിലപാടുക-
ളൊരു പെരുമഴയിലും
പിഴുതെടുക്കില്ല
ചിലചുവടുക
ളൊരുവെള്ളപ്പാച്ചിലും (അനന്യം)

ബഹുസ്വരമായ ബഹളത്തിനു നടുവിൽ ചെറിയ ഒരു ശബ്ദം പൊതുമണ്ഡലത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കുന്ന രീതിയിൽ

തന്നെ കടന്നുപോം മഴേടെ
ചന്തിക്കിട്ട് കളിയായൊരു
തൊഴിവച്ചങ്ങ് കൊടുക്കുന്ന (ഓലമടൽ)

'ഓലമടൽ' എന്ന കവിത വരേണ്യസമൂഹവും വ്യവസ്ഥാപിതമായ സാഹിത്യ വിചാരങ്ങളും പാർശ്വവൽക്കരിച്ച വൈവിധ്യാനുഭങ്ങളെയും ഭാഷാവ്യവഹാരങ്ങളെയും ദളിത് ജീവിതാവസ്ഥയുടെ സൂക്ഷ്മഭാവങ്ങൾ എന്നതിനപ്പുറം നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടെയും ഭൂതകാലഅനുഭവങ്ങളിലേക്ക് കൂട്ടികൊണ്ടു പോകുന്നു. ആഗോളവൽകൃത ഗ്രാമ സമൂഹത്തിന്റെ ഇടങ്ങളിൽ പ്രിതിരോധത്തിന്റെ വേറിട്ട ലാവണ്യതലം അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതും കവിതയുടെ സൂക്ഷ്മ രാഷ്ട്രീയം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതുമായി തീരുന്ന ആ കവിത. നാളിതുവരെ കവിതയിൽ ഇടമില്ലാതെ പോയ ദേശങ്ങളും മനുഷ്യനും വാക്കുകളും അനുഭവങ്ങളും വ്തൃസ്തമായ ആഖ്യാനരീതിയിലൂടെ മുന്നേറുകയാണ് ഈ കവിതകൾ.

നാളിതുവരെ സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്രമില്ലാത്ത വാക്കുകളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രഖ്യാപനം ഇത്തരം പ്രാദേശികതകളെ ചരിത്രത്തിൽനിന്നു മാത്രമല്ല വർത്തമാനകാലത്തിലും ഇല്ലാതാവുന്നതിനെ തിരിച്ചു പിടിക്കുകയും. കൺസ്യൂമറിസ്റ്റ് സൊസൈറ്റിക്ക് ബദൽ ഒരുക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടാണ് സമകാലിക കവിതകളിലെ കീഴാളപരിപ്രേക്ഷ്യം അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത് ജാതി സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളിൽ നിന്നും മാറി സാമൂഹിക സത്വങ്ങളിൽ പുതിയ ഒരു ലാവണ്യബോധം തന്നെ ഉറപ്പിച്ചെടുക്കുകയാണ്. സൂഷ്മാനുഭവങ്ങളുടെ ആഖ്യാനങ്ങൾ എഴുത്തിന്റെ ഫ്യൂഡൽ നിർമ്മിതികളെ തകർക്കുന്നു. ബദൽ ആഖ്യാനങ്ങൾ സുദൃഢവും ആധികാരികവുമായ അനുഭവസ്ഥങ്ങളിലൂടെ എഴുത്തിന്റെ സാമ്പ്രദായികലോകത്തെ അട്ടിമറിച്ചുകൊണ്ട് അനുഭവത്തിന്റെ അനന്തഭേദങ്ങൾക്ക് ജൻമം നൽകുന്നു. മണ്ണിൽ നിന്നും ഭാഷയിൽ നിന്നും സാംസാകാരിക പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നും അകന്നു പോകുന്ന മനുഷ്യനെ തിരിച്ചു പിടിക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമം കൂടിയാണിത്. ഉത്തരാധുനികകാലത്ത് ദളിത് കവിതകൾ.